

PROGRAMA DE DRET ADMINISTRATIU

BASES, ORGANITZACIÓ I FONTS

Tema 1. Bases històriques i concepte de dret administratiu

L'estat de dret i la divisió de poders com a elements de referència del dret administratiu. El control de l'administració: evolució històrica i plantejament constitucional. Les administracions públiques en l'estat social i democràtic de dret. Concepte de dret administratiu i concepte d'administracions públiques. L'aplicació instrumental del dret administratiu i la subjecció de les administracions públiques al dret privat.

Tema 2. L'administració i la llei

El principi de legalitat. Les potestats administratives: concepte, formes d'atribució i classes. Potestats reglades i potestats discrecionals. Discrecionalitat i conceptes jurídics indeterminats.

Tema 3. El reglament i altres fonts de l'ordenament administratiu

La potestat reglamentària i els seus límits. Concepte i classes de reglament. Les relacions entre llei i reglament. La inderogabilitat singular dels reglaments. El costum, els principis generals del dret, el precedent i la praxi administrativa.

Tema 4. Administració i tribunals de justícia

El principi d'autotutela: concepte i límits. Classes d'autotutela. Referència especial a l'autotutela declarativa i executiva. El sistema de conflictes.

Tema 5. Estructura i organització de les administracions públiques

La personificació de les administracions públiques. La tipologia dels ens públics. Ens territorials i no territorials. La potestat organitzativa: concepte, titularitat i principis. La teoria de l'òrgan: el concepte d'òrgan i la noció d'imputació. Classes d'òrgans administratius. Les relacions interorgàniques: jerarquia, direcció, coordinació i conflicte. Tècniques organitzatives: la noció de competència i les fórmules d'alteració de l'exercici de les competències administratives.

Tema 6. Les administracions estatal, autonòmica i local

L'administració general de l'Estat: central i perifèrica. Característiques generals de l'administració de les comunitats autònomes. L'administració de la Generalitat: central i perifèrica. Òrgans de l'administració consultiva i de control a Catalunya. Les institucions locals com a instàncies de govern i d'administració d'interessos col·lectius. El principi d'autonomia local. L'estructura local espanyola i catalana: municipis, províncies, comarques i altres entitats locals. Organització i competències locals. Les relacions entre les institucions locals i les administracions estatal i autonòmica.

Tema 7. L'administració instrumental

L'administració institucional: organismes públics i societats mercantils. El fenomen de les administracions independents. L'administració corporativa. La creació d'ens públics com a instrument de les relacions interadministratives: referència especial a les mancomunitats i els consorcis.

Tema 8. La funció pública

Els sistemes d'organització de la funció pública a Espanya i en el dret comparat. Els principis constitucionals d'igualtat, mèrit i capacitat. La garantia de l'objectivitat: el sistema d'incompatibilitats.

PROCEDIMENT, ACTE I CONTROL

Tema 9. La relació jurídic-administrativa

La relació jurídic-administrativa: concepte i subjectes. Les situacions jurídiques subjectives. La posició jurídica de les administracions públiques: potestats i obligacions. La posició jurídica dels ciutadans: drets fonamentals, drets subjectius i interessos legítims, individuals i col·lectius. La noció d'interessat i els drets dels ciutadans en les seves relacions amb les administracions públiques.

Tema 10. El procediment administratiu

El procediment administratiu com a mecanisme d'adopció de les decisions administratives i de garantia. Consideració del procediment en l'actuació unilateral de l'administració (actes administratius) i en l'actuació bilateral (contractes administratius). El marc legal regulador del procediment administratiu. Els principis del procediment: objectius i problemes.

Tema 11. L'acte administratiu (I)

L'acte administratiu. Concepte d'acte administratiu. Els actes polítics o de govern. Els elements de l'acte administratiu. Classes d'actes administratius. Consideració especial dels actes presumptes: l'obligació de resoldre i el silenci administratiu.

Tema 12. L'acte administratiu (II)

L'eficàcia dels actes administratius: la presumpció de validesa dels actes administratius. La notificació com a requisit d'eficàcia. L'eficàcia retroactiva dels actes administratius. La validesa dels actes administratius: la destrucció de la presumpció de validesa. La teoria de les nul·litats i la seva aplicació als actes administratius.

Tema 13. La coacció administrativa

La coacció administrativa: concepte i justificació. Els mitjans d'execució forçosa. La coacció directa i la via de fet.

Tema 14. El control de l'administració: el control en via administrativa (I)

Els controls externs: significació i classes. Els controls interns: concepte i classes. El sistema de revisió dels actes en via administrativa. La revisió d'ofici.

Tema 15. El control de l'administració: el control en via administrativa (II)

Els recursos administratius. El procediment administratiu en via de recurs. Classes de recursos. La reclamació administrativa prèvia a la via judicial civil i social.

Tema 16. El procés contenciós administratiu (I)

La jurisdicció contenciosa administrativa. Sistemes d'organització de la jurisdicció contenciosa: el sistema espanyol. Àmbit, òrgans i competències de la jurisdicció contenciosa. L'activitat administrativa impugnada. Les tècniques de control de les potestats administratives. El control de la potestat reglamentària.

Tema 17. El procés contenciós administratiu (II)

Les parts. El procediment en primera o única instància. El procediment abreujat. Els procediments especials. Les mesures cautelars. La sentència. L'execució de les sentències. Els recursos contra providències, interlocutòries i sentències.

FORMES D'ACTIVITAT DE L'ADMINISTRACIÓ, RESPONSABILITAT I CONTRACTES

Tema 18. Plantejament general i l'activitat de limitació

Evolució històrica de les activitats de l'Administració. Classificació material de les formes d'activitat. Principis substantius de l'activitat administrativa. Activitat de limitació: concepte, perspectiva constitucional i modalitats d'intervenció. Tècniques d'intervenció administrativa. L'autorització administrativa: concepte, naturalesa, classes i procediment.

Tema 19. L'activitat de foment

Activitat de foment: concepte i principis institucionals. Foment administratiu i dret comunitari. Foment administratiu i autonomia territorial. Modalitats i control de l'acció de foment. La subvenció administrativa: concepte, règim jurídic i procediment.

Tema 20. L'activitat prestacional

Orígens i evolució del concepte de servei públic. Activitat de servei públic: característiques i sectors. Impacte del procés d'integració comunitària. Principis de l'activitat de servei públic. Formes de gestió dels serveis públics. Formes de gestió dels serveis públics. Elements subjectius de la relació: administració, usuari i operador. La concessió administrativa: concepte, naturalesa i règim jurídic.

Tema 21. L'activitat econòmica

Activitat de servei públic i activitat merament econòmica. Fonament constitucional de la iniciativa pública en l'activitat econòmica. L'empresa pública: concepte, principis, àmbits d'actuació i tipologia. Privatització d'empreses públiques.

Tema 22. Altres formes d'activitat administrativa

L'activitat arbitral. L'activitat de planificació. L'activitat inspectora.

Tema 23. Sancions administratives

Potestat sancionadora: concepte, fonament i naturalesa. Àmbits d'exercici de l'activitat administrativa sancionadora. Principis i límits de l'activitat sancionadora. Classes de sancions administratives. Procediment sancionador. Règim d'execució de les sancions no fermes.

Tema 24. La responsabilitat administrativa (I)

Orígens i evolució de la institució. Fonament constitucional i regulació actual. Els trets caracteritzadors de la institució: responsabilitat objectiva, directa i unitària. Pressupòsits de la responsabilitat administrativa: actuació o omissió imputable, lesió reparable i relació de causalitat. La reparació: principi de reparació integral, modalitats de reparació i moment de valoració del perjudici (actualització de la quantia de la indemnització i interessos de demora).

Tema 25. La responsabilitat administrativa (II)

L'Administració i els agents públics: els pressupòsits de la responsabilitat dels funcionaris. La cobertura per l'Administració de la responsabilitat dels funcionaris. Les accions de responsabilitat: la reclamació per via administrativa i la reclamació de responsabilitat patrimonial per via penal.

Tema 26. Els contractes administratius (I)

Introducció: l'Administració i els contractes. Antecedents i referència al dret comparat. L'impacte del dret de la Comunitat Europea. La distinció entre contractes administratius i contractes privats de l'Administració. El règim jurídic comú a tots els contractes de l'Administració i la seva extensió a determinats contractes entre particulars: la tècnica dels actes separables. Consideració especial del procediment de selecció de contractistes i de les formes d'adjudicació dels contractes. El perfeccionament i la formalització dels contractes.

Tema 27. Els contractes administratius (II)

Els contractes administratius en sentit estricte: concepte i classes. L'execució del contracte: referència especial a la possibilitat de modificació del contingut contractual a l'equilibri de les prestacions. L'extinció dels contractes administratius.

EXPROPIACIÓ FORÇOSA, BÉNS PÚBLICS I ACCIÓ ADMINISTRATIVA SOBRE EL TERRITORI

Tema 28. L'expropiació forçosa

Antecedents històrics i plantejament constitucional. Naturalesa i justificació de la potestat expropiatòria. Els subjectes de la potestat expropiatòria. L'objecte de la potestat expropiatòria. La causa expropiandi. Contingut de l'expropiació. L'exercici de la potestat expropiatòria i la seva concreció sobre béns determinats.

Tema 29. Garanties del particular davant l'exercici de la potestat expropiatòria

La garantia expropiatòria i els seus aspectes. El dret a les formes procedimentals i la protecció davant de la via de fet. La indemnització expropiatòria o preu just. Extensió de la indemnització i criteris de valoració. El pagament del preu just; la seva garantia en cas de demores i de depreciació monetària. La reversió del bé expropiat. Les expropiacions especials; en particular, les urbanístiques.

Tema 30. Els béns públics

Introducció al tema i tipologia dels béns públics. Antecedents històrics i regulació constitucional. Institucions per a la gestió i protecció dels béns públics: inventaris, registres i catàlegs; el privilegi de la inembargabilitat. Potestats administratives en relació amb els béns públics: investigació, delimitació, reintegrament possessori i desnonament administratiu. El règim jurídic dels béns patrimonials: adquisició i transmissió. Els béns comunals. Els béns del Patrimoni Nacional.

Tema 31. Els béns de domini públic

Concepte i classes: els principals demanis naturals. La dinàmica demanial: afectacions, desafectacions i mutacions demanials. El règim d'utilització dels béns de domini públic (especial referència a les costes i a la via pública): la utilització per part de l'Administració; béns demanials afectats a serveis públics; les reserves demanials; la utilització per part dels particulars: ús comú (general o especial) i ús privatiu

(estacionaments o ocupacions); les concessions i les autoritzacions demaniales. Potestats específiques per a la protecció del domini públic. La inalienabilitat i la imprescriptibilitat.

Tema 32. Principis de l'ordenació administrativa sobre el territori

Els recursos naturals i el seu règim jurídic. La regulació específica i la planificació urbanística. L'ordenació administrativa del medi ambient. Instruments de disciplina global i sectorial. El fet urbà: antecedents històrics de l'urbanisme. L'administració urbanística. Les actuacions sectorials i l'ordenació territorial. Els principis d'organització de l'urbanisme.

Tema 33. Planejament urbanístic i règim del sòl

Naturalesa jurídica i significació del pla urbanístic. El sistema de planejament en la legislació urbanística. Els límits legals de la potestat de planejament. Tipologia dels plans i procediment d'aprovació. Classificació i qualificació del sòl. L'estatut de la propietat urbana. Règim jurídic dels diversos tipus de sòl.

Tema 34. La gestió urbanística

Els subjectes de la gestió urbanística. Els sistemes d'actuació. El règim de compensació. El sistema de cooperació. Pla i expropiacions urbanístiques. Patrimoni del sòl. El règim urbanístic d'edificació i ús del sòl. La protecció de la legalitat urbanística. L'acció popular. Infraccions i sancions.

BIBLIOGRAFIA

- FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, T. R. Manual de derecho urbanístico. 18a. ed. (1ª - reimpr.) Madrid: El Consultor de los Ayuntamientos y Juzgados, 2005.
- GARCÍA DE ENTERRÍA, E.; FERNÁNDEZ RODRÍGUEZ, T. R. Curso de derecho administrativo, Vol. 1. 13a. ed. Madrid: Civitas, 2006. Vol. 2. 9a. ed. Madrid: Civitas, 2004. Vol. 2.
- PARADA VÁZQUEZ, J. R. Derecho administrativo. Vol. 1. 15a. ed. Madrid: Marcial Pons, 2004. Vol. 2. 17a. ed. Madrid: Marcial Pons, 2005. Vol. 3. 10a. ed. Madrid: Marcial Pons, 2004.
- PAREJO ALFONSO, L.; JIMÉNEZ BLANCO, A.; ORTEGA ÁLVAREZ, L. Manual de derecho administrativo. 5a. ed. 2 vol. Barcelona: Ariel, 1998.
- SANTAMARÍA PASTOR, J. A. Fundamentos de derecho administrativo. Vol. 1. 2a. ed. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, 1991. Vol. 2. 2a. ed. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces [També en versió resumida: Principios de derecho administrativo. 2a. ed. Madrid: Centro de Estudios Ramón Areces, reimpr. 2001].